

Perspectief
ChristenUnie-jongeren

Perspectief

jaargang 16 | nummer 3 | december 2016

A portrait of a woman with blonde hair, wearing a blue blazer and a silver necklace, sitting in a white chair. She is resting her chin on her hand and looking towards the camera with a slight smile. The background is a blurred cityscape.

Interview
MINISTER BUSSEMAKER

DIRECTEUR AGAPÈ *over geld en geloof*

VOORWOORD

Beste PerspectieF'er,

Nog een paar laatste weken en dan is 2016 ten einde. De dagen beginnen waarin we onze feestdagen houden, waarin we terugkijken, we onze successen vieren of juist proberen om onze fouten te vergeven. Het is een periode die juist voor ontspanning, vrienden en familie hoort te zijn, maar tegelijkertijd blijven we vaak nog steeds verschrikkelijk druk. Studie en werk blijft nu eenmaal doorgaan, en we gunnen onszelf nauwelijks rust.

En dat zou wel moeten.

Sommige mensen zijn er erg goed in, maar als ik naar mijzelf of naar anderen in mijn omgeving kijk, dan zijn echte rustmomenten spaarzaam. En dat is jammer, want meer echte rust zorgt voor efficiëntere en betere prestaties naderhand. Zie je rustmomenten dus niet als een waste of time, maar gebruik het, en plan het bewust in. Verrijk je geest, luister ongestoord naar muziek, lees een boek dat een vriend je aanraadt of ga met een vriendin een stuk wandelen. Je zult merken dat het je meer zal opleveren. Zeker ook in je werk en studie.

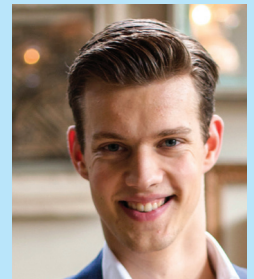
Waarom nu dit pleidooi voor meer rust? Omdat we een leuke en vooral heel drukke periode ingaan met PerspectieF. De campagne voor de Tweede Kamer nadert nu wel heel snel, er zijn twee trainingen in volle gang, en onze lokale afdelingen trekken steeds meer jongeren. Let dus ook vooral op jezelf de komende tijd.

Nog een laatste punt: Plan je rust niet in op 6 januari, want dan is onze nieuwjaarsborrel die je gegarandeerd een goede start van 2017 gaat opleveren. We maken de 'Engel van het Jaar' bekend, en het is de ideale gelegenheid om nieuwe gezichten of oude bekenden te ontmoeten. Be there!

Veel leesplezier!

Jarin van der Zande

Voorzitter PerspectieF

INHOUD

4

Interview
**Minister
BUSSEMAKER**
*voorbij de
excuustruus*

8

Interview
DIRECTEUR AGAPÈ
over geld en geloof

EN VERDER

- 7 *Waarom meedoen aan Politieke training*
- 11 *Schulden. Wat nu? 5 handige tips*
- 12 *Denktankartikel Jong en schuldig*
- 14 *Dubbelinterview Schuldhelpmaatjes*
- 16 *Artikel Maatschappelijke dienstplicht*
Uitnodiging Nieuwjaarsborrel

Van de redactie

Dit jaar wil Perspectief zich onder andere inzetten voor jongeren in de schulden. Eén op de vijf van de jongeren heeft schulden, en vaak is het echt niet helemaal hun eigen schuld. Zo ook bijvoorbeeld Theresa. Vierentwintig jaar, en sinds haar achttiende in de schulden. In dit nummer, die in het teken staat van jongeren met schulden, geeft ze aan met welke misstanden ze te maken heeft gekregen. Misstanden waar de politiek iets aan kan veranderen. Ze spoort ons dan ook aan om boos te worden, opdat er iets kan veranderen.

Dit nummer bevat ook een interview met Minister Bussemaker. Ze pleit voor een cultuurverandering, waardoor meer vrouwen in de top van politiek en bedrijfsleven zullen plaatsnemen. Vrouwen zijn daar immers ook nodig. Daarom roept ze zowel mannen als vrouwen op om hun stem te laten horen.

Zoveel misstanden in Nederland, en de problemen in dit nummer zijn daar slechts een zeer klein deel van. Perspectief is echter vol van christelijke jongeren die impact willen hebben in de samenleving en in de politiek. Ze zijn op zoek naar oplossingen. Wieger bijvoorbeeld die, als onderdeel van de projectgroep 'Jongeren in de schulden' voor dit nummer over het onderwerp een helder stuk heeft geschreven. Of Loes en Henriëtte die, om erachter te komen waarom zo weinig vrouwen bestuursfuncties bekleden, velen van de vrouwen in topposities hebben geïnterviewd.

Wordt je geraakt door beschreven misstanden in dit nummer? Geïnspireerd door de verhalen? Kijk om je heen, wat moet er veranderen in jouw omgeving? Wellicht is actief worden bij Perspectief iets voor jou, misschien zoek je een andere manier. Denk er over na: hoe kun jij verschil maken?

Actief worden bij Perspectief?

Kijk snel op: <https://www.perspectief.nu/nl/actiefworden>

Jeroen Troost
Hoofdredacteur

In diverse media zoals **NPO Radio 1**, **Groot Nieuws Radio** en het **Nederlands Dagblad** was aandacht voor het standpunt van Perspectief in de discussie rondom de maatschappelijke dienstplicht.

Voorzitter Jarin van der Zande:
“Je kan jongeren niet inzetten als antwoord op verschillende maatschappelijke problemen, zonder oog te hebben voor de problemen van jongeren zelf. We zijn geen jokers in een politiek kaartspel.”

Perspectief startte met diverse andere politieke jongerenorganisaties het initiatief **'License to Heal'** om medicijnen toegankelijker en betaalbaarder te maken. Diverse media berichtten over dit initiatief.

Marijn de Jong

voorzitter van Perspectief Zwolle

*hield in de regionale krant **de Stentor** een pleidooi voor de problematiek rond jongeren met schulden. Vanuit zijn eigen ervaring gaat hij zich nu met de afdeling Zwolle inzetten om deze jongeren te helpen.*

Minister BUSSEMAKER

Voorbij de excuustruus

Meer vrouwen in de top, dat is het streven van het kabinet. Minimaal dertig procent van de topposities in het bedrijfsleven moet door vrouwen vervuld gaan worden. Ook in andere sectoren liggen nog veel kansen voor vrouwen. Perspectief interviewde hierover minister Bussemaker van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ze laat een optimistisch geluid horen, maar ze maakt ook duidelijk dat actie nodig blijft. 'Geschikte vrouwen zijn er zeker te vinden, en zijn vaak zelfs hoger opgeleid dan mannen. Er blijft echter een cultuurverandering nodig,' aldus de minister. Haar oproep aan vrouwen is dus: 'laat je stem helder horen!'

Hoe zouden er meer vrouwen in topposities kunnen komen volgens u?

Ten eerste is het belangrijk dat vrouwen herkend worden. Ik hoor zo vaak bij allerlei sectoren dat ze geen vrouwen kunnen vinden. Dat is niet heel vreemd. Mensen zoeken immers vaak iemand die op hen zelf lijkt, ze moeten dus verder zoeken. Vrouwen die nog niet zover zijn voor de functie moeten worden getraind en uitgedaagd, zodat in de toekomst een beroep op hen kan worden gedaan.

Ten tweede moet er een cultuur ontstaan waarbij het voor buitenstaanders aantrekkelijk wordt om deel te nemen. Als een bedrijf altijd vergadert om zes uur en de deals bij borrels aan het eind van de middag worden gesloten, worden vooral vrouwen buitengesloten. Er moet meer rekening met hen worden gemaakt en ze moeten meer worden aangesproken, door bijvoorbeeld het introduceren van flexibelere werktijden.

Hoe ontstaat zo'n cultuurverandering?

Volgens organisatiepsychologen is dertig procent van de niet-vertegenwoordigde groep nodig om een cultuurverandering te laten ontstaan: zo krijg je een kritische massa. Als je bijvoorbeeld als vrouw in je eentje bent in een groot mannengezelschap, stop je op een gegeven moment met het laten horen van je stem. Er zal dan immers anders worden gedacht: 'Oh, daar heb je haar weer.' Je moet worden gesteund, anders wordt je eenzaam, overwerkt of 'one of the boys'. Dan wordt je een kloon, maar dan in een mantelpakje. Je moet jezelf kunnen zijn. Voor de benodigde steun is er dus een kritische massa nodig.

Hoe krijgen we die kritische massa?

Vroeger hadden politieke partijen vaak het idee dat één vrouw in hun fractie genoeg was voor het beeld. We noemen zo'n vrouw een 'excustruus'. Met één persoon verander je geen cultuur. Je hebt daarvoor meer mensen nodig en mannen die daarbij helpen is cruciaal. Deze mensen moeten stimuleren dat er over gepraat wordt. Je moet aandacht vragen en soms iets controversieels roepen. Verandering bereik je niet met alleen wetgeving.

Zit er volgens u progressie in?

Er wordt nu veel meer over gesproken en het gevoel van urgentie wordt groter. Het percentage vrouwen in topposities is nog niet veel hoger, maar bestuurders van grote bedrijven veranderen ook niet elk jaar van functie. Bij recente wisselingen die geweest zijn, zie je dat er in de Raad van Commissarissen (vaak flexibele functies) meer vrouwen zijn benoemd.

Hoe kijkt u naar de jonge generatie?

Ik ben heel optimistisch over de toekomst van jonge vrouwen. Meestal zijn ze zelfs beter opgeleid dan jonge mannen. Bij de overheid verdienen ze daardoor zelfs vaak meer dan mannen. Sociologen stellen ook wel: mannen zijn de probleemgroep van de toekomst.

Zal het probleem dan niet door de tijd heen vanzelf worden opgelost?

Nee, het zal niet vanzelf gaan. Een hoger percentage van afgestudeerde hoogopgeleide vrouwen vertaalt zich niet na een aantal jaar, zo blijkt, in hogere posities. Voor jonge vrouwen zijn wel veel mogelijkheden, daarom is het wel belangrijk dat vrouwen elkaar helpen. Ze moeten elkaar een beetje opjutten: 'volgens mij is dit iets voor jou, volgens mij kan je dit!' Mannen helpen elkaar ook op een soortgelijke manier.

Is het diversiteitsprobleem niet groter dan alleen de man-vrouwverdeling? Is er ook niet een probleem wat betreft diversiteit op het gebied van bijvoorbeeld cultuur of religie?

Dat is zo, maar meer vrouwen in de top is nu de meest voor de hand liggende stap. We zijn inmiddels zo ver dat men niet meer kan zeggen dat geschikte vrouwen niet te vinden zijn. Op het gebied van onder andere huidskleur, leeftijd en beperking zullen we die stappen ook moeten gaan zetten.

Diversiteit is belangrijk. Teams die diverser zijn samengesteld functioneren vaak beter. Mannen zijn over het algemeen vaker risicogericht, vrouwen meer risicomijdend. Zowel mannen als vrouwen zijn nodig. Men zegt ook vaak wel: als er bij de Lehman Brothers (een Amerikaanse financiële dienstverlener die failliet ging tijdens de kredietcrisis in 2008, red.) ook een paar 'sisters' waren geweest, was het niet zo uit de hand gelopen.

Het diversiteitsprobleem zie je echter ook andersom. Het lage aantal meesters op de basisschool is ook heel zorgelijk. Ook jongens hebben rolmodellen nodig.

Wat zou in de politiek kunnen worden veranderd?

Het ingewikkelde is dat politieke partijen daar zelf over gaan. Ik kan daar niets over afdwingen. Er moet een discussie en een gevoel van urgentie ontstaan. Men moet beseffen dat weinig vrouwen geen goede representatie is van hun achterban. Ik hoop dat partijen interne kritiek gaan krijgen als ze te weinig vrouwen in hun fractie hebben. In die zin hebben jullie een machtig wapen, want niemand wil de jongere generatie tegen zich in het harnas jagen.

Interview **Minister Bussemaker**

Kunt u een urgent voorbeeld op politiek gebied noemen?

Ik vind het heel vervelend dat er maar weinig vrouwelijke burgemeesters worden benoemd. Voordrachtcommissies zeggen dat ze degene met de beste en degene met het meeste draagvlak willen. Dan krijg je iemand die niet al te bijzonder is, vaak mannen in de vijftig met veel ervaring. Er zijn echter ook genoeg potentiële vrouwelijke burgemeesters. Je moet ze ook willen vinden.

Vorig jaar heeft u ook genoemd dat als er binnen een jaar niet 30 procent van de mensen in het bedrijfsleven vrouw is, er wellicht gesproken zou moeten gaan worden over een quotum. Hoe kijkt u daar nu tegenaan?

Ik weet dat er voor een quotum te weinig draagvlak is in de Kamer. Ik vind het zelf ook een paardenmiddel, maar ik dreig er wel mee. Er moet namelijk wel echt nog wat gebeuren. 'Waar een wil is, is een weg. Waar geen wil is, is een wet.' Toch is het een lastig dilemma. Bij een quotum behaal je wel resultaat, maar het zou kunnen dat je de daadwerkelijk steun om vrouwen aan te nemen vermindert en dan gaan vrouwen zich een excuustruus voelen. De vraag is of het een duurzame oplossing is.

De voorstanders zeggen wel: als er eenmaal een quotum is, vrouwen worden benoemd, dan zien ze ook dat het gewoon goed gaat en is er geen discussie meer. Een quotum kan in alle vormen en maten. Als we straks op een percentage ruim boven de 30 procent zijn, zou een quotum bijvoorbeeld ook weer kunnen verdwijnen.

Wat kunnen wij als Perspectief doen om de discussie gaande te houden?

Betrek mannen bij de discussie, zorg dat niet enkel vrouwen roepen. Laat wel als vrouw je stem helder horen: "Kijk hier zijn wij, wij hebben talenten en kennen heel veel mensen die die ook hebben. Maak er gebruik van!" Meer diversiteit leidt immers tot betere besluitvorming. Zeker in de politiek, als je iedereen wilt representeren is het belangrijk dat je al die verschillende groepen ook in je bestuur of fractie hebt.

Waarom wilden we de minister interviewen?

Wij zijn Henriëtte en Loes en we houden ons bezig met het thema 'vrouwen in topfuncties'. Nadat de Algemene Ledenvergadering in juni 2015 had gevraagd om onderzoek te doen naar de vraag hoe er meer vrouwen kunnen worden aangetrokken voor een bestuursfunctie bij Perspectief hebben wij de opdracht gekregen. Daarom zijn we in de eerste instantie in gesprek gegaan met vrouwen die betrokken zijn bij de ChristenUnie om te vragen naar hun ervaringen op dit gebied. We stelden de dames o.a. vragen over hoe zij in een bestuurlijke functie terecht gekomen zijn en hoe zij kijken naar het beperkt aantal vrouwen in hogere bestuurlijke functies, zowel binnen

als buiten de politiek. Hier kwamen een aantal conclusies uit die ook buiten de ChristenUnie een rol bleken te spelen. Daarom zijn we naar Bussemaker gegaan om met haar de bevindingen te bespreken.

Persoonlijk vinden we het onderwerp erg belangrijk, omdat we van mening zijn dat diversiteit op verschillende manieren van grote waarde is voor groepsdynamiek in besturen en voor besluitvorming in het algemeen. Het is daarbij erg interessant om erachter te komen wat vrouwen drijft om voor een bestuursfunctie te gaan en hoe dit verder gestimuleerd kan worden. Daarnaast vinden we het ook gewoon erg leuk om zo'n onderzoek te doen voor Perspectief, omdat de organisatie zich hierdoor kan verbeteren.

**Loes Zuidervaart
Henriëtte Rikkoert
Jeroen Troost**

'Je bent waardevol, ongeacht wie je bent of wat je doet.'

Henriëke Meerdink over waarom ze meedoet aan de politieke training

De politieke training is weer begonnen. Twaalf jonge mensen die enthousiast zijn over politiek, hebben een aantal dagdelen in hun agenda geblokt voor deze training. Henriëke Meerdink is de enige vrouwelijke deelnemer van de training én is een nieuw lid bij Perspectief. We maken graag kennis met haar.

"Hallo, ik zou mijzelf graag willen voorstellen: Ik ben Henriëke, 25 jaar jong en ik volg momenteel een BBL-opleiding in de ouderenzorg.

Sinds kort doe ik mee met de politieke training van Perspectief. Ik was altijd wel geïnteresseerd in de politiek maar was verder niet lid van de ChristenUnie. Via mijn school heb ik meegedaan aan het MBO-debattoernooi. Hierbij was minister Ploumen aanwezig en zij drukte de aanwezigen op het hart om zich in te zetten in de politiek, juist als MBO'er. Hier is het verlangen ontstaan om zelf actiever te worden. Toen ik dus de oproep zag om mee te doen de politieke training aarzelde ik geen moment en heb gesolliciteerd.

Persoonlijk geloof ik dat wij mensen geschapen zijn door God. Er staat in Psalm 139 dat Hij ons weeft in de schoot van onze moeder. Juist het feit dat we wonderlijk gemaakt zijn, betekent erg veel voor mij persoonlijk. Vanuit dit stukje heb ik mijzelf en anderen leren lief te hebben. Het betekent dat je waardevol bent, ongeacht wie je bent of wat je doet. Juist ook als je niet voldoet aan de eisen van de maatschappij.

In deze samenleving waar veel kan en mag, biedt de ChristenUnie een waardig tegengeluid op Bijbelse grondslag. Het leven gegeven is een van de motto's van de ChristenUnie en daarom pas ik bij de ChristenUnie en de ChristenUnie bij mij.

Bij de trainingsavonden krijg je basiskneepjes van politiek bedrijven mee. Zo zijn er gastsprekers uitgenodigd die de deelnemers iets vertellen over bijvoorbeeld christelijke politiek, het schrijven van artikelen en het omgaan met social media. Zo ga ik persoonlijk kijken of ik wat voor de ChristenUnie kan betekenen. Op deze manier hoop ik verder mijn kennis en vaardigheden te vergroten door bijvoorbeeld te debatteren en te netwerken."

Henriëke Meerdink

'Het is niet de bedoeling om geld te geven vanuit schuldgevoel'

Duurt Vonck over geld en geloof

agapè
geloven › groeien › gaan

Na tien jaar studie en vijf jaar predikantschap is Duurt Vonck nu directeur bij Agapè. De mensen van deze organisatie, die 'nog-niet-christenen' probeert te bereiken, leven van giften. In dit interview vertelt Duurt over deze les in afhankelijkheid, over geld geven op een blijmoedige manier en op welke manier zijn persoonlijk geloof hierin een grote rol speelt.

Duurt en geloof

Duurt was in zijn jeugd als een goed gereformeerde jongen opgevoed en kon goed antwoord geven op de vraag: wie is Jezus? Maar op de Alpha-cursus, die hij in zijn studententijd volgde, werd de vraag gesteld: wie is Jezus voor jou? 'En daar kon ik niets mee,' vertelt Duurt. 'Toen kwam ik erachter dat het geloof dus niet alleen een wereldvisie is, maar dat het persoonlijk is. Het gaat om een relatie met een betrokken God. Het werkt echt bevrijdend om er zo naar te kijken, en ik kreeg het verlangen om dat anderen te vertellen, want mij was het nooit zo geleerd.'

Nadat hij zijn studie Bestuurskunde had afgerond en begonnen was met een studie Bedrijfskunde, besloot Duurt dan ook dat hij predikant wilde worden en ging hij theologie studeren. Na die studie werd hij dominee in de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt in Houten. Duurt merkt op dat in de kerk in het algemeen nog veel gesprek wordt gewijd aan 'megarandzaken'. Bijvoorbeeld over vrouwen in het ambt. Duurt: 'Het is mij om het even of vrouwen wel of niet ambtsdrager mogen heten, dat boeit mij niet zo, omdat ik geloof dat de kerk is geroepen voor de wereld. Aan de wezenlijke vraag wordt vaak voorbij gegaan: wie zijn we als kerk en dragen wij het evangelie eigenlijk wel uit? We zouden het gesprek moeten voeren over hoe wij als gemeente nu uiting geven aan het evangelie door de keuze die wij maken in of wij wel of niet vrouwen in het ambt willen.'

Het leven van giften

Na vijf jaar predikant te zijn geweest, is Duurt Vonck nu directeur bij Agapè. Agapè is een organisatie met als missie dat iedere Nederlander het evangelie van Jezus te horen krijgt. Dat doet Agapè door methoden en manieren te ontwikkelen voor kerken en christenen en die uit te oefenen om daarmee 'nog-niet-christenen' te bereiken, bijvoorbeeld met Athletes in Action.

Van medewerkers die bij Agapè werken wordt verwacht dat zij mensen uit hun netwerk betrekken bij hun werk. Dat houdt in dat je mensen vraagt om gebed, financiële middelen en ondersteuning. Alle inkomsten van Agapè bestaan dus uit giften. 'Dat je hier naast je specifieke taak ook een soort fondswerver bent, heeft als voordeel dat je betrokkenheid vergroot. Het roepingsaspect speelt daar ook echt in

mee. Je gaat dus niet zomaar bij Agapè werken omdat je een baantje nodig hebt. Het is echt een les in afhankelijkheid.' 'Het gebed over geld in het Bijbelboek Spreuken past hier heel mooi bij. Daar staat: Geef me niet te weinig, dat ik zou moeten stelen en geef me niet te veel, dat ik op mezelf zou gaan vertrouwen. Dat is de eerste les die je leert als je hier gaat werken. Je stelt namelijk in overleg je salaris vast. Het tweede is dat je merkt dat God voorziet. Je wordt je bewust dat God geeft en dat jij aan het werk bent voor zijn Koninkrijk.'

Geven uit blijdschap

Agapè zou dus niet bestaan zonder de giften die zij ontvangt. Duurt neemt echter niet iedere gift gedachteloos aan: 'Sommige mensen geven vanuit een schuldgevoel of vanwege het feit dat je gewoon iemand kent bij Agapè. Dat is juist niet hoe 'geven' wat mij betreft bedoeld is. Paulus heeft het in één van zijn brieven over 'geven': als je geeft, doe het vanuit je hart op een blijmoedige manier en dank God er voor. De relatie is dus veel belangrijker dan het bedrag. De ervaring is dat ik soms een gesprek in ga en dat ik van tevoren echt hoop dat mensen mij gaan supporten, maar dat ik het gesprek uit ga en denk: het boeit me helemaal niets of diegene mij nou wel of niet geld gaat geven. Dat klinkt heel heilig, maar dat werkt echt zo.'

'Het helpt ook echt om te bedenken dat alles wat je hebt en alles wat je krijgt van God is. In het Koninkrijk van God is iedereen immers rentmeester en is dus niks van jou en alles van God. Geld wordt dan gelijk een minder grote issue. Daarin mag je als christen ook kijken naar wat je ontvangen hebt. Jij hebt een hart voor de politiek of je bent goed in spreken? Dat is toch prachtig! Dat heb je ontvangen van God en ga er maar van uit dat hij dat niet voor niets heeft gegeven. Daarmee is je toekomst nog niet ingekleurd, maar je mag er ruimte aan geven. Sommige mensen hebben misschien wel meer talent, maar daar hoeft je helemaal niet jaloers op te zijn. Dat betekent namelijk dat je verantwoordelijkheid ook alleen maar groter is.'

Martijn Tel & Dico Baars

Gratis CD "Voices of Grace"
van Filiae bij informatiepakket

Maak een bewuste keuze

Wij zien het leven als een wonder, een geschenk van God. Waardevol, maar ook kwetsbaar. Als het leven als een geschenk wordt gezien, blijft het leven van waarde. Zelfs als gezondheid afneemt. Juist dan verdient het leven zorg, aandacht en bescherming.

Vraag een vrijblijvend informatiepakket per post aan

Je ontvangt een offerte met:

- **Gratis** de CD 'Voices of Grace' van Filiae
- **10% korting** op je basisverzekering
- **15% korting** op je aanvullende (tandarts)verzekering

Kijk voor meer informatie op
prolifecollectief.nl/perspectiefjongeren

PRO LIFE
de christelijke zorgverzekeraar

SCHULDEN. Wat nu?

Vijf handige tips

Schulden, steeds meer jongeren krijgen ermee te maken. Het is een steeds grotere uitdaging in onze maatschappij en je hoort steeds vaker dat mensen er enorm onder gebukt gaan. Maar hoe ga je eigenlijk om met schulden?

Hieronder vind je vijf handige tips over omgang met schulden en financiën.

1 Organiseer jouw financiën!

Overzicht creëren is één van de belangrijkste eerste stappen om te zetten. Open jouw post en lees belangrijke brieven. Maak daarbij een simpele stapel van papieren welke je nog moet verwerken en zorg dat je deze zo snel mogelijk doorneemt. Wees daarbij niet bang om hulp te vragen als je het overzicht dreigt kwijt te raken.

2 Houd het doel voor ogen.

Schulden zijn een enorme psychologische domper, veel groter dan men vaak denkt. Je kunt door schulden het gevoel krijgen alsof je gefaald hebt, alsof je niet meer 'meedoet'. Het is daarom van cruciaal belang dat je een goed plan opstelt, waarbij je een duidelijk doel hebt. Dat doel moet je altijd voor ogen houden, die motivatie waarmee je een plan hebt opgesteld kan leidend zijn voor het succes van een financieel plan.

3 Baby steps

Wil niet teveel in een paar weken tijd bereiken. Financiële planning kost tijd en moeite. Stel daarom naast het hoofddoel ook kleine subdoelen, zodat je telkens een succesbeleving hebt. Houd er rekening mee dat je echt met kleine stappen moet werken. Als je een totale schuld van €20.000,00 probeert weg te werken, stel dan doelen van €1.000,00. Als je na 3-4 maanden wéér €1.000,00 hebt weggewerkt, kun je wéér een subdoel wegstrepen.

4 Budgetten voor alles

Het veranderen van een uitgavenpatroon is vaak onmisbaar wanneer er gewerkt wordt aan schulden. Probeer voor alles budgetten op te stellen. Boodschappen per week kun je bijvoorbeeld proberen te doen voor €50,00. Pin dan het bedrag aan het begin van de week en haal boodschappen (het liefste natuurlijk in één keer voor de hele week) tot het bedrag op is. En hanteer bij dit soort budgetten een streng systeem. Op is op. Je kunt daarbij ook budgetteren voor bijvoorbeeld incidentele uitgaven (even eten halen in de stad, verjaardagscadeautjes).

5 Beloon jezelf

Eén van de grootste aspecten aan het omgaan met schulden is het psychologische aspect. Het kan een enorme last zijn om te dragen. Wees hierin streng voor jezelf en dwing jezelf om het beste uit jouw situatie te halen! Vergeet echter niet jezelf ook te zijner tijd te belonen. Bedenk hoe jij jezelf het beste kunt belonen voor weinig geld (een keer een lekkere pizza halen of een filmpje pakken) en koppel dat aan de succesbeleving van de subdoelen. Zo zorg je ervoor dat deze psychologische last steeds minder zwaar wordt!

dit zijn slechts vijf van de negen tips die Marijn heeft!

Benieuwd naar de rest?

Kijk dan op de site van [Perspectief!](#)

Marijn de Jong

Financieel en juridisch adviseur

Denktankartikel: **Jong en schuldig**

James Agate zei eens: 'To force myself to earn more, I determined to spend more'. Hoewel de uitspraak van deze komiek aanvankelijk paradoxaal of absurd overkomt, lijkt het een gedachtegang te zijn die veel mensen, en vooral ook jonge mensen, hebben omarmd. De cijfers spreken niet mis te verstane taal en het budgetinstituut Nibud trekt dan ook aan de bel: Eén op de vijf jongeren tussen de 18 en 24 jaar heeft schulden. In dit artikel een aantal invalshoeken om naar dit probleem te kijken en tegelijkertijd een aftrap voor de projectgroep 'Jongeren uit de Schulden'.

Stereotype

Het beeld bestaat dat het hier gaat om verweerde types die boven hun stand leven met een veel te ruime telefoonbundel, dure vakanties en lange nachten in de sociëteit. Om eerlijk te zijn was dit ook mijn beeld; verhalen van medestudenten die maximaal leenden bij DUO 'omdat het kan' waren mij niet vreemd. Wanneer je de cijfers bekijkt kunnen we toch concluderen dat de praktijk weerbarstiger is. Volgens Pim van Heijst, onderzoeker aan de Hogeschool Utrecht, krijgen jongeren op uiteenlopende manieren met schuld te maken. Toch staat een schuldprobleem bijna nooit op zichzelf.

Oorzaken

Er zijn evidente en meer subtiele oorzaken en risicofactoren voor het opbouwen van schulden. Een oorzaak kan liggen in de psychosociale situatie van de jongere: o.a. verslavingen, gebrek aan weerbaarheid. Een ander voorbeeld is een verandering in de levensfase; de fase waarin jongeren op zich zelf gaan wonen en gaan studeren brengt vaak hoge kosten met zich mee. Als laatste, en interessant genoeg, noemt het Nibud de formele mogelijkheid tot het maken schulden als oorzaak van het probleem.

Wanneer het gaat om de subtielere oorzaken dan doel ik op 'the psychology of greed'. Uit onderzoek blijkt onder meer dat hebzuchtige adolescenten meer inkomsten hebben, maar ook meer uitgeven, minder sparen en meer schulden hebben (Seuntjens, 2016). Seuntjens definieert hebzucht als een 'onverzadigbaar verlangen naar meer'. Hij beargumenteert dat hebzucht niet per se een slechte eigenschap is; een beetje hebzuchtig zijn motiveert mensen namelijk om hun doel te bereiken. Maar daarmee zijn we er nog niet.

Het dienen van de economie

Pieter Derks (cabaretier) herschreef het 'Onze Vader' in een versie waarbij de economie het hoogste goed is: 'Geef ons heden onze dagelijkse koopkracht, en verhoog onze schulden, zoals ook wij voor anderen hun schulden verhogen'. Verschillende auteurs hebben dezelfde metafoor gebruikt om de macht van de economie in het dagelijks leven te illustreren. En gaan politici niet voorop? Is het niet zo dat zij mensen aanmoedigen om meer en meer te besteden uit angst voor deflatie? En maken ze het lenen van geld niet steeds aantrekkelijker en gemakkelijker? De retoriek is er helemaal naar: 'geld moet rollen' en 'de economie moet groeien'. We zouden ons af moeten vragen wat de gevolgen kunnen zijn van deze manier van denken.

Gevolgen

Schulden vormen niet alleen een probleem voor de schuldenaar, ook voor zijn omgeving, de schuldeiser en de maatschappij. Wat blijkt: jongeren met schulden participeren minder, ze verzuimen vaker, hebben geen mogelijkheid om een hypotheek af te sluiten en kunnen niet voorzien in levensonderhoud. Bovendien brengt het grote geestelijke en gezondheidsrisico's met zich mee; de stress dat het hebben van schulden met zich meebrengt kan leiden tot een gevoel van hulpeloosheid en wanhoop. De hoogste tijd dus om meer aandacht aan dit groeiende probleem te schenken!

Wat kunnen we doen?

In veel managementboeken kom je de term 'if it aint broke, don't fix it' vaak tegen. Iets wat ik vanaf de zijlijn in de politiek ook waarneem. Zolang er geen grote problemen ontstaan gebeurt er niet zoveel. Met betrekking tot dit thema zie je natuurlijk liever dat mensen leed bespaard blijft. Daarom is het nuttig een onderscheid te maken tussen schuldpreventie en schuldaanpak.

Schuldpreventie

Het is van cruciaal belang dat jongeren financiële vaardigheden aanleren. Hoe ze die vaardigheden ontwikkelen? Door als ouders bijvoorbeeld niet elke keer bij te schieten wanneer ze over hun belbundel heen gaan, door vroegtijdig hulp te zoeken bij een beginnende verslaving, of door ze een overzicht te laten maken van alle inkomsten en uitgaven waardoor ze gevoel voor oorzaak en gevolg ontwikkelen.

Schuldaanpak

Wanneer de schulden boven het hoofd groeien is het voor jongeren lastig om de juiste hulp te vinden. Want waar ga je naar toe? En zie je de noodzaak om hulp te zoeken wanneer je het overzicht bent kwijt geraakt? Ik zie een belangrijke rol weggelegd voor de instanties waar schuld wordt gemaakt. Als het gaat om spaargeld, is het gebruikelijk dat de bank contact opneemt wanneer iemand voor langere tijd rood staat, om samen te zoeken naar een oplossing. Op dat moment kan er ook gezocht worden naar de oorzaak van de schuld en kan de juiste hulp worden ingeschakeld.

Tot slot

Mensen met schulden vormen niet alleen een probleem voor zichzelf, maar ook voor de schuldeiser, overheid en samenleving. De projectgroep 'Jongeren uit de schulden' gaat zich binnen Perspectief actief bezighouden met dit onderwerp. Met een stevige preventieaanpak, maatschappelijke betrokkenheid en de noodzakelijke begeleiding kunnen we dit probleem indammen!

Wieger Kastelein

Lid projectgroep 'Jongeren uit de schulden'

'Als jongere met schulden werd ik nooit serieus genomen'

v.l.n.r.:
Hanneke, Theresa en Gijsje

Je kan het vergelijken met maffiapraktijken." Zo beschrijft Theresa (24) de manier waarop haar schuldeisers met haar zijn omgegaan. Om die reden zocht ze hulp bij Schuldhulpmaatje. Dit is een organisatie die jongeren met schulden verbindt aan een maatje, die samen met hen kijkt naar de financiële problemen. We praten met Theresa en twee schuldhulpmaatjes over jongeren die in de schulden zitten. "We moeten bewust worden van de situatie en zeggen: zoals het nu is, willen wij het niet meer."

We zitten aan tafel met Theresa, Hanneke en Gijsje. Theresa is 24 jaar, studeert International Business Innovation Studies, houdt zich bezig met techniek en fashion en heeft een eigen blog. Ze heeft alleen één probleem: ze zit vanaf haar achttiende in de schulden. Via Schuldhulpmaatje krijgt ze nu hulp van Hanneke (58) die coördinator is van de organisatie en nu ook Theresa's maatje is geworden. Binnen deze organisatie loopt Gijsje (22) stage. Zij studeert Sociaal Juridische Dienstverlening en wordt nu ook een maatje voor jongeren met schulden.

Theresa, hoe ben jij terecht gekomen bij Schuldhulpmaatje?

Theresa: 'Sinds ik schulden heb, heb ik vaak gevraagd om hulp. Bij de gemeente Haarlem had ik bijvoorbeeld aangeklopt, maar daar kreeg ik te horen dat ik veertig uur moest gaan werken om in een traject te komen voor drie jaar. Dat wilde ik niet, want ik wilde doorstuderen en werken aan mijn toekomst. Door mijn schulden ben ik een tijd heel depressief geweest. Deze zomer stond ik op het punt om mijn huis uit gezet te worden en om uitgeschreven te worden bij mijn opleiding. Het geld was gewoon op. Via een andere organisatie ben ik uiteindelijk terecht gekomen bij Schuldhulpmaatje.'

Wat houdt het werk van een schuldhulpmaatje in?

Hanneke: 'Het is zeker niet de bedoeling dat een maatje de taken overneemt. Als schuldhulpmaatje ga je samen met de hulpvrager de problemen aanpakken. De jongere houdt dus zelf de regie en jij treedt daar sturend in op. Ook ontstaat er een soort vertrouwensrelatie.'

Gijsje: 'Daarom is het ook fijn dat dit geen professionele hulp is, zo is het van beide kanten heel ongedwongen. Als je er samen niet uitkomt, kun je gewoon ergens anders hulp zoeken.'

Theresa, merk je verschil, nu je bij Schuldhulpmaatje hebt aangeklopt?

Theresa: 'Het is niet dat ik rijker ben geworden, maar er is wel meer rust gekomen. Er wordt nu echt wat aan gedaan. Ook word ik door schuldeisers nu serieuzer genomen.'

Ik stond op het punt om mijn huis uit gezet te worden en om uitgeschreven te worden bij mijn opleiding. Het geld was gewoon op.

Hoe wordt met jou, als jongere met schulden, omgegaan?

Theresa: 'Ik zit al heel lang in het schulden-circuit en ik word nooit serieus genomen. In het begin, toen ik mijn eerste schulden kreeg, vertelde een incassobureau mij dat ik per maand een bedrag terug moest betalen. Dat kon ik niet, dus kwam er een deurwaarder langs. Wist ik veel dat zo iets niet mocht. Ze sturen je brieven en spannen rechtszaken aan. Die moet je allemaal betalen. Daardoor worden je schulden alleen maar groter en groter. Een schuld van vijftig euro kan bijvoorbeeld binnen een half jaar oplopen tot 400 euro. De rechten die incassobureaus hebben, vind ik belachelijk. Je kan het vergelijken met maffiapraktijken.'

Hanneke: 'Niet alleen de incassobureaus doen dit, maar de overheid is eigenlijk de grootste boef. Die is de ergste schuldeiser die er is, ze kunnen zo een boete verdubbelen. Als jongere heb je vaak geen idee hoe je daar tegenin moet gaan.'

Hoe zouden we die schulden onder jongeren kunnen verminderen?

Gijsje: 'Er zijn ontzettend veel lokmiddeltjes in de maatschappij. Het is bijvoorbeeld heel makkelijk om een telefoonabonnement af te sluiten en we groeien op met zoveel reclame en marketingtechnieken. Jongeren moeten zich hier bewust van worden. Ook is het bijvoorbeeld heel makkelijk om bij Duo een lening af te sluiten van zo 600 euro. We denken er niet aan dat we dat nog moeten afbetalen en we worden daar niet goed over voorgelicht.'

Wat zou onze taak als politiek actieve jongeren hierin kunnen zijn?

Theresa: 'Ik vind dat iedereen boos moet worden. Boos worden op de politiek en er wat van zeggen. Mark Rutte zegt dat het goed gaat met de economie, maar hij heeft er geen weet van. Hij zit in zijn kantoortje alleen maar naar papieren en statistieken te kijken.'

Hanneke: 'Mensen onderschatten hun eigen macht. Maar samen kunnen we wat bereiken. We moeten bewust worden van de situatie en zeggen: zoals het nu is, willen wij het niet meer.'

Wat zouden, volgens jullie, jongeren met schulden moeten doen?

Theresa: 'Praat erover! Met vrienden, met school, met je ouders. Iedereen moet weg van die schaamte, er heerst nu nog een groot taboe op geld.'

Gijsje: 'Het is een veel groter probleem dan mensen denken, omdat er niet over wordt gesproken. Jongeren die schulden hebben, moeten beseffen dat het oké is en dat ze niet dom of slecht zijn.'

Schuldhelpmaatje heeft sinds kort haar eigen jongerenportal.

Jongeren kunnen nu terecht bij moneyfit.nl voor vragen over geld.

Jeroen Troost & Martijn Tel

PerspeX

wordt uitgegeven door:

Perspectief, ChristenUnie-jongeren

colofon

HOOFDREDACTIE
Jeroen Troost

REDACTIE
Jantine Brandemann
Martijn Tel
Eline Keesmaat
Jeroen Troost
Tim van Ooijen
Tim Kuijsten

GASTSCHRIJVERS
Wieger Kastelein
Marijn de Jong
Henriette Meerdink

DESIGN / OPMAAK
Job Poutsma

REDACTIEADRES
PerspeX
Postbus 439
3800 AK Amersfoort
perspex@perspex.nu

Maatschappelijke dienstplicht

Hoopvol, maar nog niet realistisch

Jongeren die profiteren van de welvaartstaat, moeten daar ook iets voor terug doen. Het idee van de dienstplicht is al decennia oud en diverse politieke partijen hebben er al meermaals in verschillende vormen voor gepleit. Soms in militaire vorm, soms in een maatschappelijke uitvoering. Zowel het CDA als de ChristenUnie pleiten in hun recente verkiezingsprogramma voor de maatschappelijke dienstplicht. Het CDA wil het de eerste jaren alleen voor de 'raddraaiers', de ChristenUnie wil alle jongeren tussen de 18 en 28 verplichten een half jaar te besteden aan maatschappelijk werk.

De motivatie van het CDA en de ChristenUnie lijkt erg sympathiek, maar wat voor uitwerking heeft deze dienstplicht nu eigenlijk voor jongeren? Hoe zit het met de arbeidsverdringing die optreedt? Hoe gaan jongeren hun vaste lasten betalen op het moment dat ze niet beschikbaar zijn voor regulier werk? Perspectief heeft tijdens het verkiezingscongres van de ChristenUnie sterke twijfels geuit over de manier waarop de ChristenUnie jongeren wil inzetten voor allerlei maatschappelijke problemen.

Om die reden organiseert Perspectief op 6 januari, nog voor de nieuwjaarsborrel een minicongres over de maatschappelijke dienstplicht. Met diverse sprekers, belangenverenigingen, journalisten en vooral veel jongeren, proberen wij met een maatschappelijke dienstplicht te komen die ook voor jongeren zowel hoopvol, als realistisch is.

Nieuwjaarsborrel

vrijdag 6 januari, toast jij mee?

Vrijdag 6 januari 2017 luidt Perspectief het nieuwe jaar in met de jaarlijkse Nieuwjaarsborrel. We verwelkomen leden en geïnteresseerden om elkaar een goed jaar te wensen onder het genot van een drankje en hapje. Daarbij is deze borrel een gelegenheid is bij uitstek een kans om de mensen van Perspectief te ontmoeten wanneer je nog niet zo nauw betrokken bent bij onze organisatie.

Tijdens de borrel vindt ook de jaarlijkse uitreiking van de award De Engel van het Jaar plaats. De award wordt uitgereikt aan een politicus van een niet-christelijke partij, die zich in het afgelopen jaar heeft ingezet voor christelijke idealen.

Perspectief
ChristenUnie-jongeren

Wanneer?

Vrijdag 6 januari 2017
20.00u – 00.00u

Wat?

Nieuwjaarsborrel
van Perspectief

Waar?

De Observant
Stadhuisplein 7
Amersfoort

Genoeg reden dus om dit jaar bij de Nieuwjaarsborrel te zijn! Tot 6 januari!

Meer weten over andere activiteiten van Perspectief waar je bij kunt zijn? Kijk op www.perspectief.nu!